

Javnstöða millum mannfólk og konufólk — nýggjur veruleiki

Sum tillag fram ímóti stórri meðviti og skilningi av meginregluni um javnstöðu millum kvinnur og menn loyvir Tað Føroyska Bahá'í Samfelagið sær at vísa á fylgjandi skriv.

Tað Altjóða Bahá'í Samfelagið hevur tætt samarbeiði við Sameindu Tjóðir, eitt nú gjøgnum beinleiðis samstarv við ST Nevndina Fyri Status hjá Kvinnum og við ST Deildini til Framma Fyri Javnstöðu Millum Menn og Kvinnur.

Hetta fylgjandi er meginparturin av skrivi, sum varð sett fram á Altjóða Kvinnuárinum.

Bahá'íar eru sannferdir um, at tað er av altavgerandi og ógvuliga við- um týðningi fyri ta heildarligu støðuna í menniskjulligum víðurskiftum bæði altjóðaliga og her heima, at meginreglan um javnstöðu kynjanna millum verður ferd út í lívið.

Fyri yvir hundrað árum síðani og fyri fyrstu ferð í seguni hjá opinberaðum átrúnaði proklameraði Bahá'u'lláh, profetur og stovnarinn Bahá'í Trúarinnar, javnstöðu millum kvinnur og menn. Hesa kunngerðina eftirlæt Hann ikki sum ideal ella góðhugaða vón, men flættaði hana sum grundleggjandi tætt upp í mynstrið av Sinum sosiala bygnaði. Hann stuðlaði hetta við lógum, ið krevja sama stöðu av útbúgving fyri kvinnur og menn eins væl og javnrættindi í samfelagnum.

Fyri Bahá'íar er javnstöða kynjanna ein andligur og moralskur standardur, sum er altavgerandi fyri sameiningina av jarðarknetinum og menningina av heimsskipanini. Uttan kvalititetirnar, evnini og dugnaskapirnar hjá bæði konufólki og mannfólki fer verulig búskaparlig og samfelagslig menning av knøttinum at vera ómøgulig. Tí

Menniskjan hevur tveir veingir — tann mannliga og tann kvinnuliga. Fuglurin flýgur ikki, so leingi sum hesir veingir ikki eru javnstærkir. Fyrrrenn kvinnan kemur uppá sama stig sum maðurin, fyrrrenn hon kann njóta somu virkisóki, fara óvanligar uppdáingar hjá mannaættini ikki at koma

í lag; og menniskjan kann ikki hevja seg á veingjum sínum til hæddirnar av veruligum uppdáingum.

Menningin av javnstöðu er í núverandi broytingartíðarskeiði mannaættarinnar frá tannárum til vaksinsleika at siggja allastaðni. Hetta er ikki nógv bilnsandi sambært Bahá'í áskoðanini, tí »So leingi sum konufólk eru hildin aftur frá at náa upp til sínar hægstu møguleikar, so leingi fara mannfólk ikki at vera færi fyri at náa upp til tann størleika, sum kundi verið teirra».

Lyndiseykennið í tí serligu öld, sum vit eru á veg inn í, verður víðari sett í fokus í fylgjandi útsøgn úr Bahá'í Skriftunum:

Heimurin hevur fyrr í tíðini verið stýrdur av valdi, og maðurin hevur dominerað yvir kvinnuni orsakað av sínum meira valdskendu og ágangandi eiginleikum bæði í kroppi og huga. Men broyting er longu farin at gera vart við seg, vald er í ferð við at missa sína styrki, og tilvitað dráknir, hugsykni og teir andligu kvalitetir í kærleika og tænastulyndi, ið hvørjum kvinnan er sterk, eru í ferð við at menna seg fram. Tí skil fer tann nýggja öldin at vera ein öld, ið er minni maskulin og meira gjøgnummerkt av teimum femininu idealunum, ella, fyri at siga tað nettari, fer at vera ein öld, ið hvørjari teir maskulinu og teir femininu siðmenningar-tættirnar vera í betri javnvág.

Eind og javnstöða í familjuni

Bahá'í heimssamfelagið hevur í meira enn hundrað ár góðkent sum sannleika meginregluna um javnstöðu kynjanna millum og hevur skilt týðningin av at seta í verk henda standard í lívi einstaklinga, familju og samfelags. Stovnurin hjúnalag, grundstöði familjunnar í Bahá'í samfelagnum, er ein partur av hesari gongd. Bahá'í læran leggur stóran dent á, at hjúnalagið skal byggja á sanna andliga eind og javnstöðu.

Familjan er ein menn-

iskjúlilig eind, sum má upplærast samsvarandi heilagum lógum. Familjan má læra teir góðu eiginleikarnar. Alla tíðina má siggjast til heildina í samanholdi familjunnar, og brot mugu ikki fremjast á rættindini einstaklinga... órættur ímóti einum verður at rokna sum órættur ímóti øllum, vælvera hins einstaka sum vælvera alra, øra hins einstaka sum øra alra.

Javn-rættindi til undirvísing og upplæring

Hóast bæði foreldrini hava somu hægristandandi ábyrgd fyri frálæru barnanna, verður móðirin víðurkend sum fyrsti lærari menniskjunnar, og hon má vera væl fyrireikað til hesa uppgávu. Hennara skúling er sambært Bahá'í áskoðan meira neyðugt og týðandi enn mansins, tí kvinnan er uppalari barnsins frá veggvaldrinum. Er hon sjálv feilfull og ófullkomin, verður barnið neyðturviliga eisin óvantið; tí førir ófullkomilgileiki hjá kvinnuni við sær umstøður við ófullkomilgileika fyri alla mannaættina, tá tað er móðirin, ið uppalir, fæðir og leiðir uppvøkstur barnsins.

Við tað at Bahá'íar ikki skilja lívið sundur í ein átrúnaðarligan og ein verðsligan part, og við tað at trúgv má koma til sjóndar sum verk í samfelagnum, so umboðar undirvísing mannfólka og konufólka á øllum økjum »ein týðandi tætt í tí nýggju skipanini». Av hesi orsök er undirvísing in

av einum og hvørjum barni tvungin. Er ikki nóg mikið av peningi hjá einum húski til útbúgving av bæði gentuni og dreinginum, so má peningurin vígast útbúgvingini av gentuni, tí hon er tann potentiella móðirin. Eru eingi foreldur, má samfelagið siggja til skúlingina av barninum. Aftur av hesari viðfevnandi skúling má eitt og hvørt barn verða útbúgvið innan einhvørja professión, list ella handil, soleiðis at ein og hvør limur í samfelagnum verður forur fyri at upphalda sær sjálvum.

Pedagogur/hjálparfólk

Sókt verður eftir pedagogi/hjálparfólki at byrja 1. mai.

Starvið er 40 tímar um vikuna á stovu við 20 børnum frá 3-7 ár.

Nærri fæst at vita við at ringja til tlf. 17878.

Skrivlig umsókn skal sendast til:

**Barnagarðin á Konmansmýru
100 Tórshavn**

Tað er somuleiðis týðingarmikið í andanum av hesum nýggja tíðarskeiði menningar mannaættarinnar, at Bahá'u'lláh hevur »kunngjørt, at somu sløg av útbúgvingum skulu bjóðast mannfólki sum konufólki», gerandi greitt, at »døtur og synir mugu taka somu skeið, harvið fremjandi eind kynjanna».

Tillag frá kvinnum fram ímóti friði

Bahá'í Skriftirnar lova, at »atgongd kvinnunnar til øll menniskjulig øki er eitt óafturvísandi og óumstríðandi mál. Ikki ein sál kann hindra ella forða fyri tí», at »í ikki einari ræslu» fara kvinnur at verða »hildnar uttanfyri»; at »tær »á øllum økjum fara at náa uppá tilik stig, ið fara at verða mett sum allahægst innan menniskjuheimin, og fara at taka lut í øllum víðurskiftum»; at »tá konufólk fullvegis og á jøvnum fæti luttaka í víðurskiftum heimsins ... fer kríggj at halda uppat». Hetta tillag frá kvinnum fram ímóti stovnsteningini av heimseind og -friði fer óundansleppandi at verða víðurkent og ment:

Í farnum øldum hevur menniskjan verið hálvvænlig og óeffektiv, tí hon hevur verið ófullkomin. Kríggj og tess oyðingar hava útarmað heimin. Útbúgvingin av kvinnum fer at vera eitt megnar stig fram ímóti avtøkuni og endanum av hesum, tí tær fara at nýta alla sína dvirkan ímóti kríggj ... Í roynd og veru fara tær at vera megináttúrin — í stovnsteningini av alheimsfriði og altjóðaligum gerðarrætti. Kvinnan fer vissuliga at avtaka kríggj ímillum fólk.

Røddir á jøvnum fæti

Men stór ábyrgd hvílir á kvinnuni at menna síni evni fullvegis. Hon má roylna alt hvat hon kann til tess at vinna stórri full-

komilgileika, at vera á jøvnum fæti við mannin á øllum økjum, at gera framsstig í øllum, sum hon hevur ligið aftanfyri í, soleiðis at maðurin verður noyddur at víðurkenna hennara javnstöðu innan fólkeika og uppnáisi.

Vælferð mannaættarinnar er vissuliga treytað av menningini av teimum potentiellu dygdunum og fólkeikum hjá hvørjum einstøkum, uttan mun til rasu, tjóðskap, støtt, átrúnað ella kyn. Av hesi orsök eru forðomar, sum føra til spjæðing og niðurtrýsting, á skipaðan hátt avtiknar í Bahá'í samfelagslívi. Serstøk fyrisingarlig skipan við stöðu í hugtakinum Eind í Fjølbroytileika heldur bæði fast við útbúgving fyri allar samfelagsborgarar og góðtekur endurreisn beinanvegin til øll tey, sum áður hava verið síni rættindi frárend. Bahá'í valskipanin, virkandi við loyniligum atkvøðugreiddslum, uttan tilnevningar ella valstríð, eggjar til universella luttøku: ein og hvør vaksinn Bahá'í kann veljast inn á lokalar og tjóðarligar fyrisingarligar stovnar, ið hava ábyrgd fyri avgerðum í sambandi við víðgerðir av Bahá'í víðurskiftum. Við tí, at kvinnur luttaka á øllum økjum innan Bahá'í samfelagslívi, er tann lættleiki — við hvørjum konufólki, sum leingi hava verið frárend javnbjóðis høvi, nú kunnu koma upp í samfelagslívið — væl og virðiliga prógv- aður.

Í Bahá'í heimssamfelagnum í dag, i yvir 335 londum og økjum, eru kvinnur saman við monnum í ferð við at byggja upp global-samfelag. Bahá'íar trúgva tí, at teirra tillag fram ímóti stovnsteningini av heimssiðmenning er møguligt orsakað av tí altumfevnandi og gjøgnumtreingjandi andliga mátti, sum er sleptur leysur í hesari öld av Bahá'u'lláh, ið hevur burturbeint allar

FERÐSLUTRYGD

er at fara yvirum bert undir off grønum ljósi

avmarkingar, sum forða fullgerðini av eiginleikum í menniskjuni. Tí, sambært Bahá'í áskoðan, tá hetta er öld ljóssins, er tað týðiligt, at Sól Veruleikans, Orðið, hevur opinberað seg fyri allari mannaættini. Ein av møguleikum, sum hava ligið fjaldir í menniskjurákinum, var evni ella fólkei kvinnunnar. Gjøgnum tær máttmiklu strálurnar av guddómlegari upplýsing er fólkei kvinnunnar blivin so vaktur og sjónligur í hesari öldini, at javnstöða millum mannfólk og konufólk er reist sum sannroynd.

(Tað, sum stendur í gásareygum og í skráskrift, eru endurgevingar úr Bahá'í Skriftunum).

Tað Føroyska Bahá'í Samfelagið

Framhald av síðu 10

stýring leggur hann aftrat.

Einki fritt vinnulív

Of at enda sigur hann:

— Tað verður so nógv tosað um fritt vinnulív her á landi. Men tað er als ikki til. Teir somu menn, sum rópa upp um eitt fritt vinnulív, eru teir, ið rópa harðast um at fáa meira studning og hjálp frá tí almenna, og tá er als ikki talan um nakað fritt vinnulív longur, sigur Jákup Sverre, sum nú hevur lagt arbeiðið sum stjóri á Fiskirannsóknarstovuni frá sær.

Men tá ikki heilt. Hann umhugsar nú at skriva endurminningar, tí nógv tilfar liggur.

jan